

Miljøredegørelse
for
Miljøministeriet

1. januar 2006 – 31. december 2006

1. Ledelsens beretning

Miljøarbejde er også kvalitetsforbedring

Det er en god tradition én gang årligt at skabe et samlet overblik over væsentligste miljøbelastninger fra aktiviteter i eget hus. I Miljøministeriet laver vi en årlig miljøreddegørelse, hvor alle væsentlige miljøbelastninger og initiativer fra ministeriets institutioner kortlægges. Generelt vil jeg sige, at vi i 2006 har præsteret en ganske god miljøudvikling, samtidig med at vi er blevet flere medarbejdere.

2006 har været et specielt år, hvor det miljøpolitiske fokus er steget væsentligt. Fokus er dermed også steget på Miljøministeriets interne miljøarbejde, og vores mulighed for at stille miljøkrav på tværs af ministerier. Det er derfor med stor tilfredshed at jeg kan konstatere, at det er lykkedes, at få indarbejdet miljøkrav i Finansministeriet statslige indkøbsaftaler. Vi kan stadig blive bedre, og vi skal have indarbejdet endnu flere miljøkrav i fremtidige aftaler. Alligevel er jeg stolt over, at hele staten nu er begyndt at handle miljøbevidst gennem Finansministeriets forpligtende indkøbsaftaler. Det har en betydeligt større effekt, at alle ministerier laver fælles miljøbevidste aftaler, end hvis det kun omhandlede Miljøministeriet egne indkøb. Samtidig er det endnu engang bevist, at vi kan opnå både miljøfordele og økonomiske besparelse ved at koordinere og lave fælles aftaler. Samarbejdet med Finansministeriet er derfor et arbejde vi også fremover skal lægge betydelige kræfter i. Når det er sagt skal vi naturligvis fortsat også være på forkant og sikre endnu flere miljøbevidste aftaler internt i Miljøministeriet.

2007 er ministeriets store kampagneår for reduktion af CO₂. Derfor er det også rart at kigge tilbage på 2006 og konstatere, at vi selv har knækket kurven for forbrug af el og vi dermed bruger mindre energi per medarbejder end tidligere. En vigtig erfaring fra vores energispare arbejde er, at fokus på miljøet hele tiden giver nye muligheder for at optimere vores drift miljømæssigt, men også for at spare penge på vand, varme m.m. Penge, som kan anvendes til andre formål - også til at investere i nye miljø- og energiforbedringer.

Regeringens handlingsplan for en fornyet energispareindsats har medført konkrete krav til energieffektiviseringer og besparelser i staten. Besparelserne er beskrevet i finansloven for 2006 og de kommende år. Vi derfor besluttet, at der i 2007 skal gennemføres 51 energibesparende projekter for fremover at spare yderligere 3 % på Miljøministeriets energiforbrug.

Samlet set er der stadig et stort potentiale for forbedringer på energiområdet, og vi vil derfor fortsat øge indsatsen. For 2007 vil vores indsats primært omhandle kortlægning af nye indsatsmuligheder i vores skovdistrikter og de 7 nye miljøcentre.

Departementschef Erik Jacobsen

2. Baggrund for redegørelsen

Miljøministeriet udgiver årligt en samlet miljøredegørelse. Redegørelsen er en opsummering af ministeriets institutioners lokale indsatser og de fælles indsatser samt resultater af indsatserne. Af hensyn til overskueligheden samt læsevenligheden i denne afrapportering, er det i år valgt at fokusere på en relativ kort hovedrapport, suppleret med få grafer. Rapporten suppleres i stedet med bilag for den læser, der gerne vil vide lidt mere om detaljer i ministeriets miljøindsats.

De institutioner der indgår i denne redegørelse for 2006 er:

Danmarks Miljøundersøgelser - (DMU)

Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse - (GEUS) Departementet - (DEP)

Kort- og Matrikelstyrelsen & Center for Koncernforvaltning (KMS/CFK)

Miljøstyrelsen - (MST)

Naturklagenævnet m.m. - (Nævn)

Skov- og Naturstyrelsens administration - (SNS)

Skov- og Naturstyrelsens distrikter - (SNS-d)

Institut for Miljøvurdering - (IMV- indgår ikke med data)

Ministeriets vision for Miljøindsatsen er ”Grøn i eget hus – et skridt foran”. Med årlige ambitiøse miljøhandlingsplaner både lokalt i de enkelte institutioner samt for ministeriet generelt, søger ministeriet hele tiden at være lidt på forkant med miljøudviklingen, både indenfor energiforbrug, indkøb, adfærd og produktion. Resultatet af ambitionerne for indsatserne i de enkelte institutioner afrapporteres i institutionens grønne regnskab, der kan findes som bilag til institutionernes årsrapporter.

De væsentligste indsatsområder i handlingsplanen for 2006 var kortlægning af rentable energiinvesteringer med en tilbagebetalingstid på under 5 år, samt gennemførelse af en række miljøindsatser, beskrevet i et idékatalog til handlingsplanen.

Der blev kortlagt 51 energiinvesteringsprojekter, som alle efterfølgende blev godkendt i de enkelte institutioner til gennemførelse i 2007. Den samlede investering for disse projekter bliver ca. 1,2 mio. kr., med en samlet tilbagebetalingstid på under 2 år.

Indenfor indkøbsområdet er der i alle fællesministerielle indkøb og udbud inddraget miljøkrav, hvor dette er muligt. Herudover har ministeriet bidraget til at sikre, at Finansministeriets statsindkøb indenfor kontorartikler, kontormaskiner, computere og kontormøbler indeholder krav til miljø og energi, hvilket i 2007 betyder, at hele staten vil anvende miljø- og energirigtige produkter indenfor disse kategorier.

Det var planen, at ministeriet ultimo 2006 skulle tage stilling til struktureret miljøledelse på niveau med Miljøstyrelsens EMAS. Denne beslutning blev dog udsat til medio 2007.

I resuméet af ministeriets miljøredegørelse er det indenfor energiområdet (el, vand og varme) besluttet at opdele de opgaver ministeriet løser i tre forskellige kategorier, for at der kan laves en rimelig sammenligning.

- 1: Kontorer; der er den normale kontordrift i ministeriets styrelser og institutioner
- 2: Forskning; der er forskningsinstitutionernes særlige indsatser og
- 3: Skovdrift; der er skovdistrikternes daglige drift.

Hvor den daglige kontordrift er en relativt konstant faktor bygningsmæssigt, afhænger skovdrift og forskning mere direkte af de opgaver der kommer til området, hvilket influerer på energiforbruget.

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) overgik fra 1. januar 2007 fra Miljøministeriet til Århus universitet. Da DMU i året 06 hørte under Miljøministeriet, indeholder denne opgørelse også data fra DMU.

3. Resume af ministeriets væsentligste miljøpåvirkninger

Ministeriet er i en fortsat miljømæssig god udvikling og hovedmålet er at sikre, at ministeriet kan fortsætte denne udvikling, uden at ministeriets energiforbrug øges. Med flere ansatte og nye opgaver kan dette være svært at sikre, og tallene herunder viser da også en svag stigning i elforbruget, mens det faktisk er lykkedes at knække kurven for energiforbrug, ved en opgørelse af energiforbrug per medarbejder.

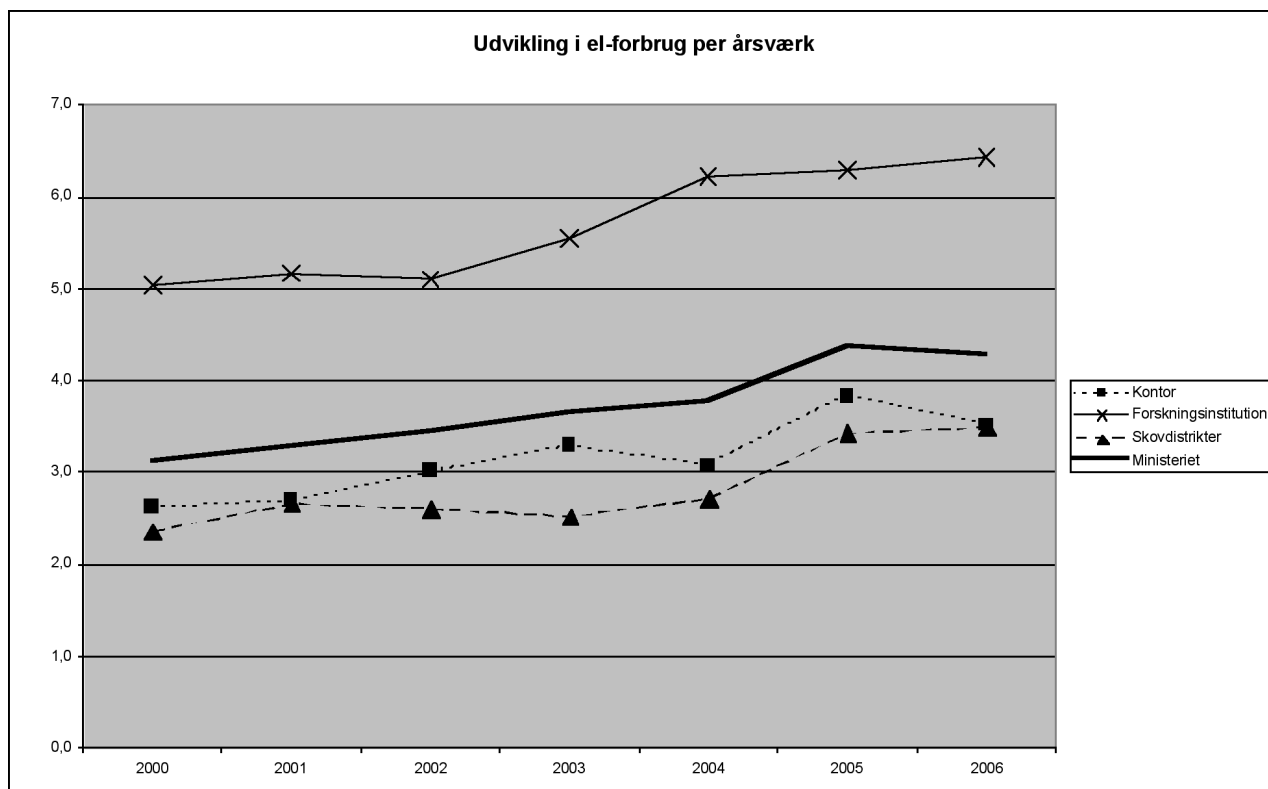
Det kan konkluderes ud fra miljøredegørelsen, at der stadig kan hentes en række besparelser på energi- og vandforbruget, alene ved yderligere at arbejde med medarbejdernes adfærd og enkle tekniske løsninger. Det videre arbejde vil kræve mere detaljeret energiovervågning og et tæt samarbejde om energieffektivitet ved renoveringer, kontraktforhandlinger og planlægning af nye arbejdsopgaver. Energoovervågningen har stadig nogle mangler, der medfører at forbruget ikke kan sættes i forhold til funktion eller forbrug. Dette reducerer muligheden for på nogle områder, at dokumentere effekten af de konkrete tiltag.

Redegørelsen viser, at

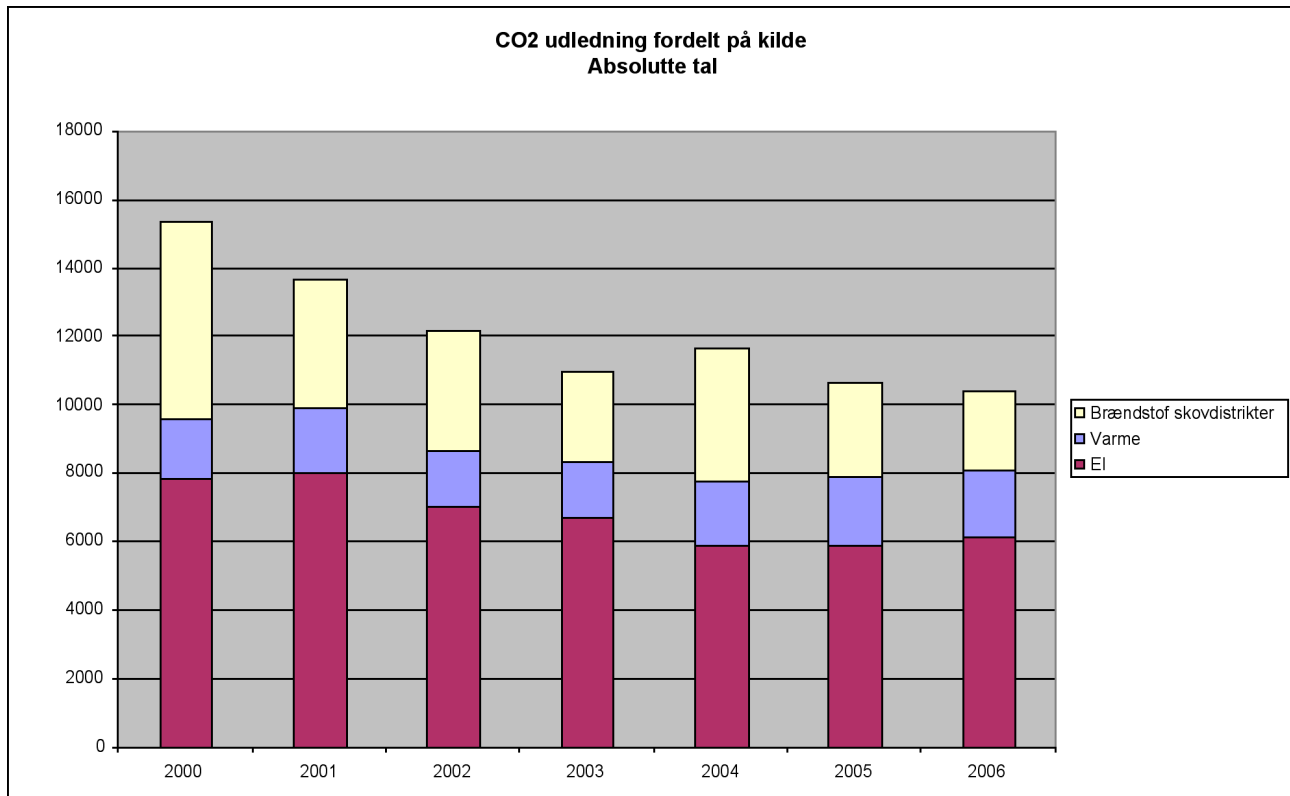
- Ministeriets elforbrug er steget med ca. 1 % samtidig med at antallet af medarbejdere er steget med 2,5 %. Elforbruget viser, at kontordriften har et markant fald i forbrug, mens skovdrift og forskning grundet nye opgaver har et øget forbrug. Generelt set, er det lykkedes at effektivisere ministeriets elforbrug, så forbruget per medarbejder er faldet.
- Ministeriets varmekorrigeret er reelt faldet med ca. 3,4 %, men klimakorrigeret er forbruget steget med ca. 2,1 %, med de primære stigninger indenfor kontordriften. Det er primært indenfor forskningsinstitutionerne at faldet er sket.
- Ministeriets CO₂ udledning er faldet med 2 % fra 2005 til 2006, til det laveste niveau siden 2000, hvor ministeriets første samlede valide data er opgjort. Faldet siden 2000 er ca. 32 %, naturligvis med variationer gennem de seneste 4 år primært grundet aktivitet i skovdistrikterne og opbygningen af nye institutioner. Mens Skovdistrikternes reduktion i brændstofforbrug er den største enkeltfaktor, er Miljøstyrelsens reduktion af CO₂ udledning med mere end 50 % fra 2000 – 2006 også markant. En del af reduktionen skal dog overordnet tilskrives mere energirigtig el- og varmeproduktion.
- Vandforbruget er fortsat inde i en særdeles positiv udvikling. Forbruget i institutionerne faldt fra 2004 – 05 med 9 % og igen fra 2005 -06 med yderligere 10 %. Dette er sket samtidig med at

antallet af medarbejdere i ministeriet er steget. Der er et generelt fald i forbruget i de fleste institutioner, men tallene viser, at der endnu er potentiale for forbedringer i flere institutioner.

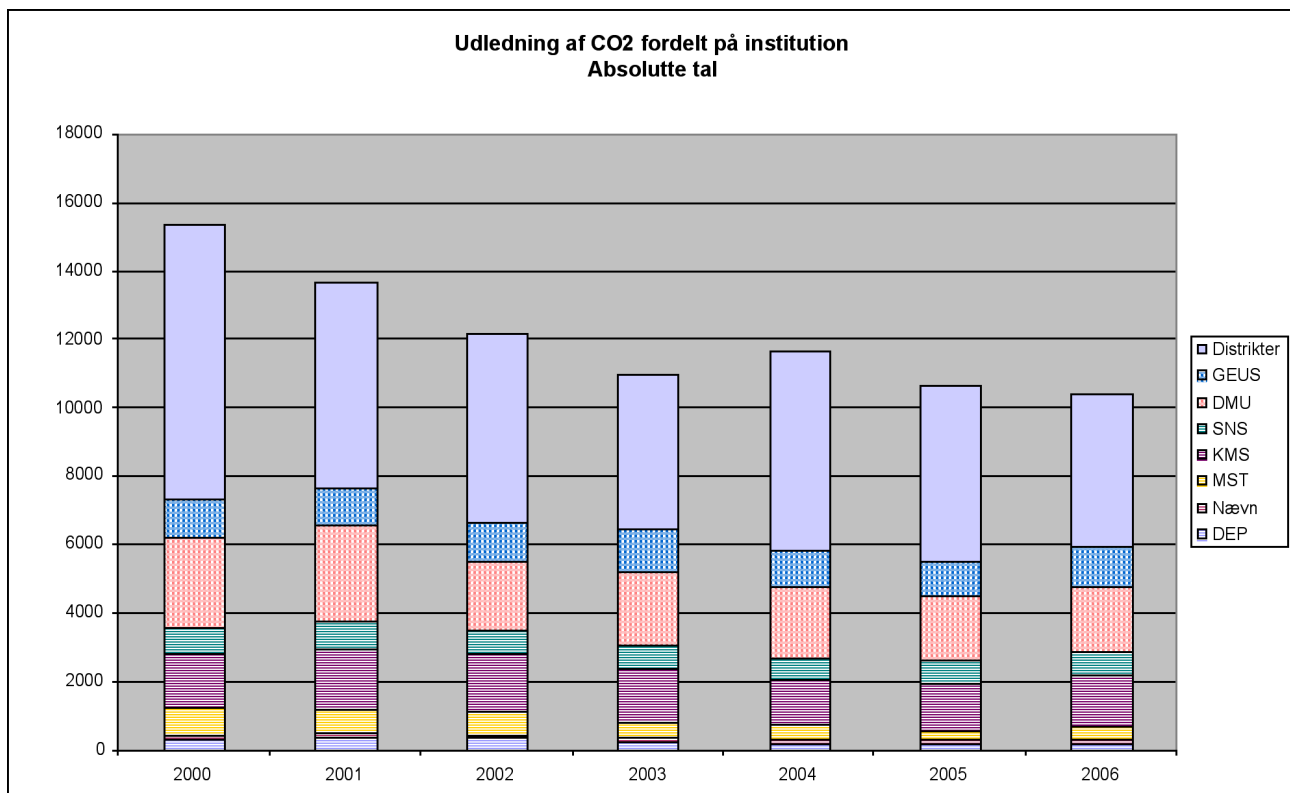
- Ministeriets samlede affaldsmængder er steget i 2006. Den største stigning er indenfor publikumsaffald i skovene, der udgør klart den største affaldsfraktion i ministeriet. Med en stigning på 60 % i 2006, er de sidste mange års fald i affaldsmængder fra publikum brudt. Også indenfor kontorer er affaldsmængderne steget, dog ikke ift. de affaldsmængder der er registreret fra 2004 og tidligere. Ministeriets ansatte er blevet bedre til at sortere papiraffald fra, da også disse mængder er steget.
- Papirforbruget er faldet med 5 % i 2006 til det laveste forbrug i ministeriet i den periode der er målt på papirforbrug. Samlet set er papirforbruget faldet med 38 % siden 2000.
- For indkøb har hovedindsatsen i 2006 været at sikre miljøkrav i Finansministeriets forpligtende statsaftaler. Det er lykkedes at få sikret en lang række miljø- og energikrav samtidig med, at der er opnået betydelige besparelser indenfor indkøb af computere, kontormaskiner og kontormøbler, og i mindre omfang kontorartikler. Der er endvidere etableret en intern funktion i Center for Koncernforvaltning der sikrer, at miljøkrav struktureret inddrages i alle ministeriets fælleskoordinerede indkøb.

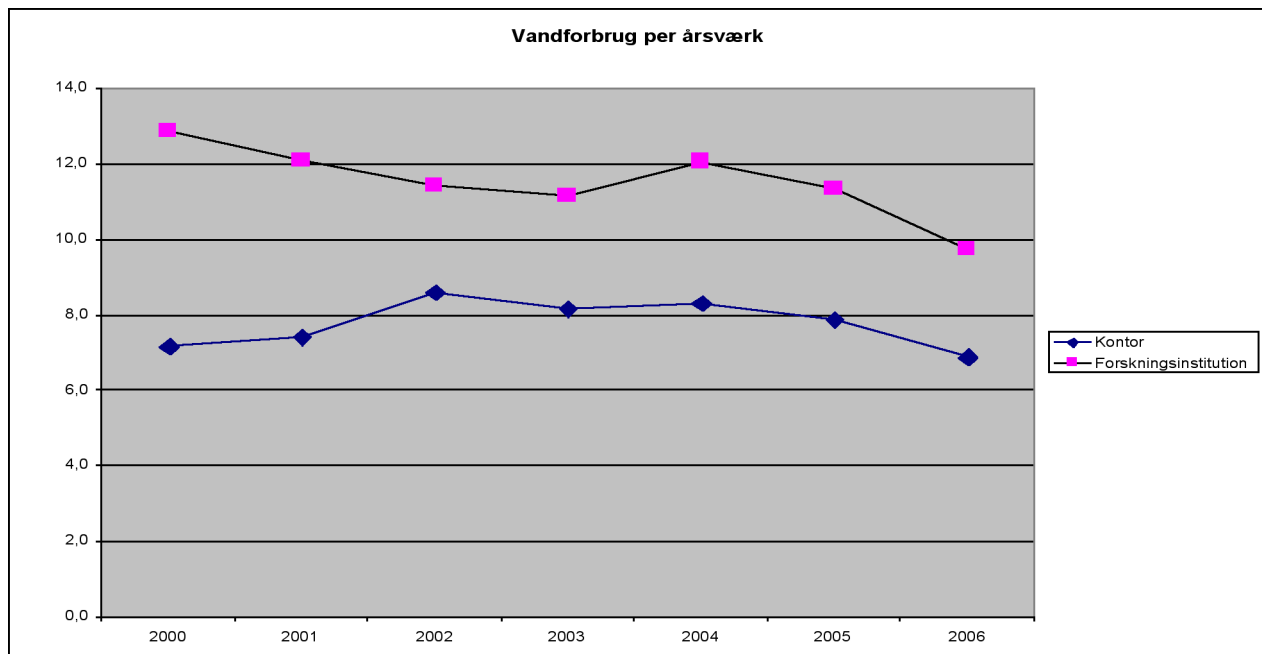
Figur 1. Opgørelse af ministeriets elforbrug

Figur 2. Udvikling i Miljøministeriets CO₂ udledning fordelt efter energikilde.

Figur 3. Udvikling i Miljøministeriets CO₂ udledning fordelt efter institution.

Figur 4. Udvikling i Miljøministeriets vandforbrug per årsværk fordelt efter institutionstype. Skovdistrikternes vandforbrug er ikke afbildet, idet forbruget langt overstiger kontorer og forskningsinstitutioners forbrug.

- Pesticidforbruget i Skov- og naturstyrelsen har fundet et fast lavt leje efter mange år med fald. Forbruget er dog steget fra 2005 til 2006, men ligger under det niveau man ønskede at komme ned på. Forbruget skyldes bekæmpelse af Kæmpe-bjørneklo, hvor der i visse situationer endnu ikke eksisterer et reelt alternativ.
- En økonomisk betragtning af miljøindsatsen fra 2005 til 2006 viser, at ved en direkte sammenligning af besparelspotentialer indenfor de enkelte indsatsområder, er der en samlet udgift, primært grundet øgede affaldsmængder i skovdistrikterne samt øget elforbrug i forskningsinstitutionerne samt i distrikterne.
- De seneste års fokus på at få optimeret energiforbrug i kontorer viser en klar tendens til at have virket, og det fremgår også klart, at fokus nu skal rettes mod skovdistrikterne samt forskningsinstitutionerne, samt de nye miljøcentre, hvor der nu vil være størst potentiale for forbedringer.

- Bilag 1. Detaljering af resumé
- Bilag 2. Ministeriets interne miljøarbejde.
- Bilag 3. Grafer over udvikling i forbrug.
- Bilag 4. Grønne regnskaber 2005 – 2006.